

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLB140008
NAZWA
OBSZARU Doliny Wkry i Mławki

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ A	1.2. Kod obszaru PLB140008	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Doliny Wkry i Mławki

1.4. Data opracowania 2001-03	1.5. Data aktualizacji 2025-05
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

1.7. Data wskazania oraz objęcia formą ochrony/klasyfikacji terenu

Data zaklasyfikowania obszaru jako OSO:	2007-10
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony OSO	rozp. MŚ z dn. 05.09.2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie osop

2. POŁOŻENIE OBSZARU

[Powrót](#)

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna
20.2605

Szerokość geograficzna
53.0744

2.2. Powierzchnia [ha]:

28751.54

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL62	Warmińsko-Mazurskie
PL12	Mazowieckie

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

[Powrót](#)

Gatunki					Populacja na obszarze					Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C	
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja
												Ogólnie	
B	A229	Alcedo atthis			r	1	13	p	R	M	D		
B	A255	Anthus campestris			r	18	18	p	C	M	D		
B	A090	Aquila clanga			c	1	1	i	V	M	D		
B	A089	Aquila pomarina			r	5	7	p	R	M	D		
B	A029	Ardea purpurea			c	1	1	i	V	M	D		
B	A222	Asio flammeus			c	1	2	i	V	M	D		
B	A021	Botaurus stellaris			r	8	11	i	R	M	D		
B	A045	Branta leucopsis			c	1	3	i	R	M	D		
B	A149	Calidris alpina			c	7	30	i	R	M	D		
B	A224	Caprimulgus europaeus			r	1	1	p	V	M	D		
B	A371	Carpodacus erythrinus			r	65	70	p	C	M	C	C	C

[illegible]

B	A120	parva		r	1	1	i	V	M	D			
B	A119	Porzana porzana		r	8	12	i	R	M	D			
B	A190	Sterna caspia		c	2	2	i	V	M	D			
B	A193	Sterna hirundo		r	1	1	p	V	M	D			
B	A307	Sylvia nisoria		r	152	160	p	C	M	D			
B	A166	Tringa glareola		c	230	230	i	C	M	D			
B	A162	Tringa totanus		r	2	7	p	R	M	D			

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N07	0.95
N17	3.33
N10	49.54
N16	6.31
N23	1.21
N06	0.3
N19	2.5
N12	35.85
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

OSO Dolina Wkry i Mławki obejmuje górny odcinek doliny Wkry od Działdowa do Radzanowa oraz dolny odcinek doliny Mławki – dopływu Wkry – od Mławki do ujścia rzeki koło Ratowa. W dolinach występują zazwyczaj niewielkie płaty łągów olszowych, olszowo-jesionowych i łozowisk, a na krawędzi doliny - bory i nasadzenia sosnowe. Dolina Wkry na odcinku wchodzącym w granice OSO Dolina

Wkry i Mławki jest zróżnicowana. Na odcinku od Działdowa do Nowego Dworu jest dosyć szeroka (od 0,6 do 1,5 km) z lokalnymi rozszerzeniami, licznymi torfiankami i pozostałościami koryta rzecznoego po jego uregulowaniu. Występują znacznej wielkości lasy olszowe i łożowiska. Poniżej Nowego Dworu koryto Wkry nie jest uregulowane, ale dolina jest wąska (średnio około 100 m) z lokalnymi poszerzeniami. Taki charakter rzeki i doliny utrzymuje się do Poniatowa. Poniżej tej miejscowości do granic obszaru Natura 2000 (w rejonie Radzanowa) rzeka jest ponownie uregulowana, a dolina szeroka na 1,5 km. Dominują otwarte łąki i pastwiska z licznymi rowami melioracyjnymi. W rejonie Gołuszyna znajduje się rozległy kompleks olsów (częściowo objęty ochroną rezerwatową). Lokalnie licznie występują torfianki i starorzecza. Niewielkimi dopływami Wkry na tym odcinku są Luta, Swojęcianka i Nowa Rzeka. Mławka jest uregulowana i pomimo niewielkiego przepływu dolina tej rzeki jest szeroka z rozległymi obniżeniami z kompleksami łąk, pastwisk i łągów olszowych. Większe kompleksy olsów występują w rejonie Mostowa i Rumoki. Obok wsi Rumoka znajduje się kompleks stawów rybnych o pow. 90 ha. Prowadzona jest tu intensywna produkcja rybacka, objawiająca się m.in. bardzo wąskimi pasami szuwarów nadbrzeżnych oraz regularnie wykaszanyymi gołbami – w efekcie stan awifauny łąkowej jest bardzo ubogi.

4.2. Jakość i znaczenie

W Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Wkry i Mławki wykazano łącznie 22 gatunki łąkowe oraz 15 gatunków przelotnych i zalatujących wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa. Dwa gatunki łąkowe przekroczyły próg kwalifikujący tę ostoję do sieci Natura 2000: derkacz i podróżniczek. Ponadto dwa gatunki wyróżniają się znacznym udziałem w populacji krajowej: kulik wielki (2%) i kszyc (1%).

Dziwonia:

Ostoję ma duże znaczenie, jako ważne łąkowisko gatunku na Mazowszu. Populacja liczy 65 par/samce, co stanowi 0,65% populacji krajowej (wg: Sikora i in. 2007) – ocena C

- ocena ogólna – C, w tym:
- stan zachowania: ocena C, w tym:
- stopień zachowania siedliska: II – elementy zachowane w dobrym stanie (zakrzewienia wzdłuż koryta Wkry i Mławki) – podmokłe łożowiska
 - możliwość odtworzenia: nie oceniono
- izolacja: ocena C

Podróżniczek:

Ostoję ma szczególne znaczenie, jako ważne łąkowisko tego gatunku w Polsce:

- ocena ogólna – B, w tym:
- populacja – 63 pary/samce, co stanowi 3,5-4,8% populacji krajowej (wg: Sikora i in. 2007) – ocena B;
- stan zachowania: ocena B, w tym:
- stopień zachowania siedliska: II – elementy zachowane w dobrym stanie (torfianki, podmokłe łożowiska);
- możliwość odtworzenia: I – łatwe (zachowanie tam bobrowych);
- izolacja: ocena B (na peryferiach zasięgu – na podstawie: Sikora i in. 2007).

Derkacz:

Populacja: 122 samce, co stanowi ok. 0,4% populacji krajowej (wg: Sikora i in. 2007), jakkolwiek spełnia kryteria A1 (60m) oraz C1 (60m).

Kulik wielki:

- ocena ogólna C, w tym:
- populacja: 13 par, co stanowi ok. 2% populacji krajowej (wg Sikora i in. 2007) – ocena C;
- stan zachowania: ocena C, w tym:
- stopień zachowania siedliska: III – elementy w średnim stanie (częściowo osuszone mokradła i zabagnienia);
- możliwość odtworzenia: nie oceniano;
- izolacja: ocena C.

Kszyc:

- ocena ogólna B, w tym:
- populacja: 190 par, co stanowi ok. 1% populacji krajowej (wg: Sikora i in. 2007) - ocena C;
- stan zachowania: ocena B, w tym:
- stopień zachowania siedliska: II – elementy zachowane w dobrym stanie (podmokłe łąki, olsy, torfianki,

podmokłe łożowiska);

- możliwość odtworzenia: I – łatwe (zachowanie tam bobrowych);

- izolacja: ocena C.

Błotniak łąkowy:

- ocena ogólna C, w tym:

- populacja: 11 par – ocena C;

- stan zachowania: ocena A, w tym:

- stopień zachowania siedliska: III – elementy zachowane w średnim stanie (zmiana struktury naturalnych siedlisk m.in. w ziołoroślach)

- możliwość odtworzenia: nie oceniono;

- izolacja: ocena C.

Uwzględniając sieć OSO w województwie mazowieckim, na podkreślenie zasługuje liczebność następujących gatunków: żuraw - 74 pary i 31 ptaków niełęgowych, bocian biały – 117 par i 48 ptaków niełęgowych, bocian czarny – 3 pary, orlik krzykliwy – 7 par, błotniak łąkowy – 11 par, gąsiorek – 236 par/samców, jarzębatka – 152. W ostoi występuje 5 łęgowych gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt (PCzKZ): bąk, bielik, orlik krzykliwy, zielonka, podróżniczek. Ponadto obszar jest ważną ostoją łęgową samotnika - 20 par.

Maksymalne liczebności siewki złotej dochodziły do 3900 os., żurawia – do 200 os., a łabędzia czarnodziobego – do 59.

W 2011 roku w okresie wiosennym odnotowano w dolinie Wkry znaczący przelot gęsi białoczelnej – łącznie do około 12 000 ptaków i gęsi zbożowej – do około 7000 os., na odpoczynek zatrzymało się ponad 3000 przedstawicieli obu gatunków. W tym samym roku również czajka osiągnęła wiosną ok. 4900 os., a wczesnym latem - 3050. Jednak tak wysokie liczebności gęsi oraz czajki nie zostały potwierdzone w kolejnych latach przez lokalnych ornitologów, co świadczy o tym, że znaczące koncentracje obu gatunków nie są regularne i zdarzają się wyjątkowo. W związku z tym, zarówno gęś białoczelna, jak również czajka nie zostały uznane za przedmioty ochrony.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	K03.04		b
H	A03.01		b
H	J02.02		b
L	A08		b
L	A02		b
M	A03.03		b
L	J02.10		b
L	B02.02		b
M	E03.01		b
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.
i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Głowaciński Z. (red.). 2001. Polska czerwona księga zwierząt. Kręgowce. PWRiL, Warszawa. 2. Sidło P.O., Błaszowska B. & Chylarecki P. (red.) 2004 Ostoje ptaków o randze europejskiej w Polsce. OTOP. Warszawa. 3. Sikora A., Rhde Z., Gromadzki M., Neubauer G., Chylarecki P. 2007 Atlas rozmieszczenia ptaków lęgowych Polski 1985-2004 Bogucki Wyd. Nauk., Poznań. 4. Wilk T., Jujka M., Krogulec J., Chylarecki P. 2010 Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym OTOP Marki. 5. WZR wojew. mazowieckiego. 2002. Dane niepublikowane (unpublished data). 6. Zapisy poprzedniej wersji formularza SFD. Wersje historyczne dostępne w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska bądź na europejskiej witrynie internetowej <http://natura2000.eea.europa.eu/7>. Wierzba M., 2013 Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny Wkry i Mławki PLB140008 (dane niepublikowane)

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL03	0.0	PL04	49.89	PL02	1.07

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Gołuska Kępa	+	0.03
PL04	Nadwkrzański	*	13.95
PL03	Górznieńsko-Lidzbarski Park Krajobrazowy	*	0.0
PL02	Olszyny Rumockie	+	0.52
PL02	Dolina Mławki	+	0.52
PL04	Zieluńsko-Rzęgnowski	*	12.86

PL04	Międzyrzecze Skrwy i Wkry	*	19.82
PL04	Dolina Górnej Wkry	*	2.25
PL04	Okolice Rybna i Lidzbarka	*	1.01

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie
Adres:	Polska Henryka Sienkiewicza 3 00-015 Warszawa
Adres e-mail:	sekretariat@warszawa.rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒ Tak
 Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny Wkry i Mławki PLB140008
 Link:
http://bip.warszawa.rdos.gov.pl/files/obwieszczenia/19843/Zarzadzenie_RDOS_War_Dz_Urz_Woj_Maz_2014_poz_3722.pdf

Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 23 grudnia 2014 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny Wkry i Mławki PLB140008
 Link:
http://bip.warszawa.rdos.gov.pl/files/obwieszczenia/29456/Zarzadzenie_RDOS_War_Dz_Urz_Woj_Maz_2014_poz_11947.pdf

☐ Nie, ale jest w przygotowaniu

☐ Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB140008

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)
